

Atsakinga tėvystė

Šiuolaikinės informacinės technologijos
palengvina ar apsunkina tėvystę?

ROMA JUSIENĖ, LAURYNĄ RAKICKIENĖ

ILONA LAURINAITYTĖ, RŪTA PRANINSKIENĖ, VAIDOTAS
URBONAS

2018 KOVO 17-18 D. LITEXPO

ŠIANDIENOS REALYBĖ

<https://www.youtube.com/watch?v=tMbMDvT50j8>

<https://www.youtube.com/watch?v=p87Tpvpi1Fo>

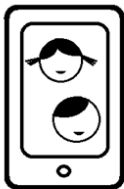
<https://www.youtube.com/watch?v=Aly3SqrfK7g>

• Tęsti?

<https://www.youtube.com/watch?v=43CD4pMIBkQ>

https://www.youtube.com/watch?v=X_yFAiBgAnY

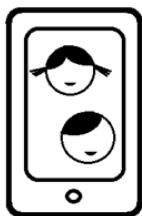
https://www.youtube.com/watch?v=N_Rh56ypjhU

www.mediavalkai.lt

PROJEKTAS MEDIAVAIKAI

- Šiuolaikinės informacinės technologijos ir mažų vaikų sveikata
- Projektą remia Lietuvos mokslo taryba (GER-006/2017)
- www.mediavaikai.lt
- Dalyvauja daugiau nei 1200 Lietuvos šeimų, auginančių 1,5 – 5 metų amžiaus vaikus
- Pirmojo tyrimo etapo duomenys, 965 vaikai

www.mediavaikai.lt

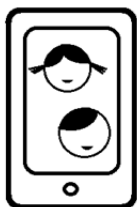
Lietuvos
mokslo
taryba

Tyrimą atlieka Vilniaus universiteto mokslininkai
www.mediavaikai.lt

TE VAIKAI
Atsakinga tėvystė

PROJEKTAS MEDIAVAIKAI

- Kiek mažų vaikų naudojasi įvairiais IT prietaisais?
- Kiek laiko jie leidžia prie ekranų?
- Ar ir kuo skiriasi vaikai priklausomai nuo ekranų trukmės?
- Ar ir kuo skiriasi jų tėvai?
- Kas slypi už ekranų?

www.mediavaikai.lt

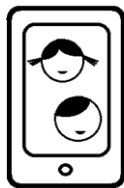
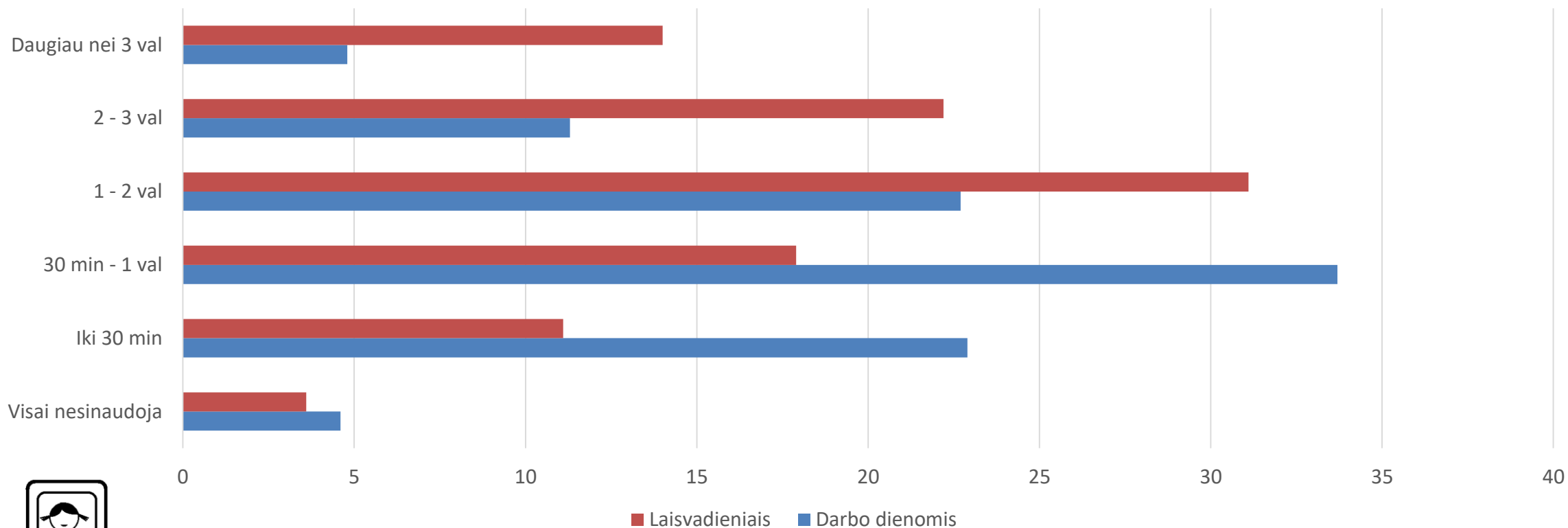
Lietuvos
mokslo
taryba

Tyrimą atlieka Vilniaus universiteto mokslininkai
www.mediavaikai.lt

TE VAIKAI
Atsakinga tėvystė

VAIKAI IR IT EKSRANAI

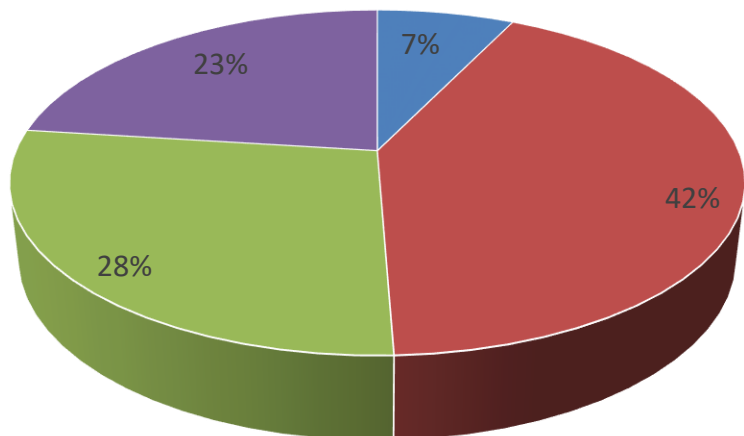
VAIKŲ PASISKIRSTYMAS % PAGAL NAUDOJIMOSI IT TRUKMĘ DARBO DIENOMIS IR LAISVADIENIAIS

www.mediaivaikai.lt

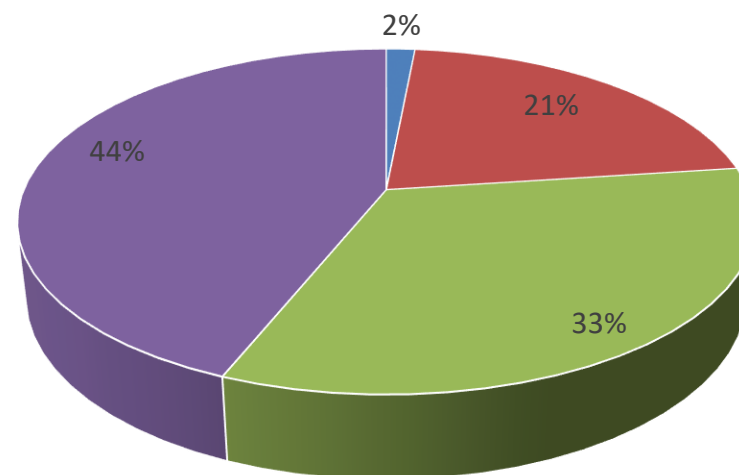
VAIKAI IR EKRAANAI

1,5 - 2 metų vaikų pasiskirstymas % pagal laiką prie ekranų

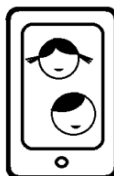

■ Nebūna prie ekranų ■ Iki 1 val ■ 1 - 2 val ■ Daugiau nei 2 val

3 - 5 metų vaikų pasiskirstymas % pagal laiką prie ekranų

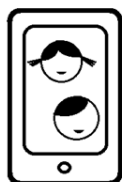
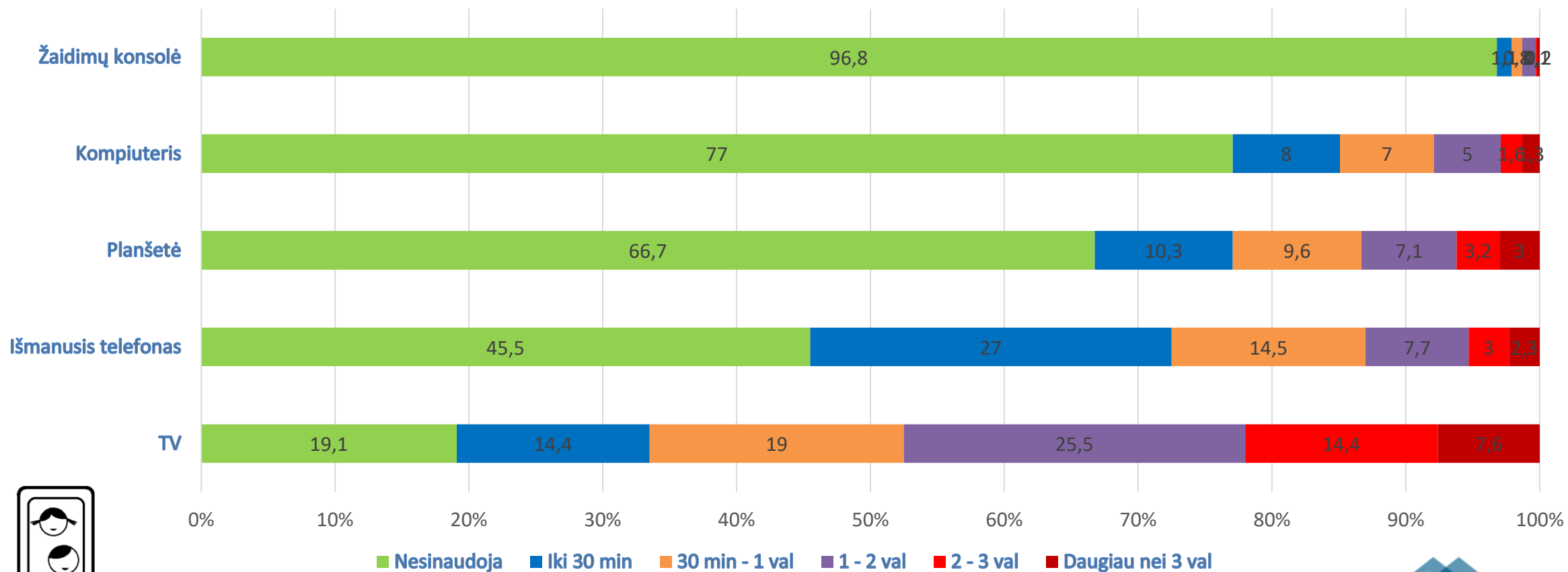
■ Nebūna prie ekranų ■ Iki 1 val ■ 1 - 2 val ■ Daugiau nei 2 val

www.mediaivaikai.lt

VAIKAI IR IT

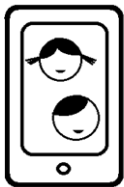
VAIKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL NAUDOJIMĄSI SKIRTINGAIS IT PRIETAISAI

www.mediavaikai.lt

VAIKAI IR IT

- 41 % vaikų moka naudotis internetu
- Nuo 6 mėn. iki 65 mėn., vidurkis 35 mėn. (sd – 12 mėn.)
- 45 % vaikų turi bent vieną IT prietaisą savo kambaryje ar miegamojoje erdvėje
- 16 % vaikų turi nuosavus IT prietaisus: planšetę (10 %), išmanųjį telefoną (5 %), TV (3 %), žaidimų konsolę (1 %), kompiuterį (0,5%)

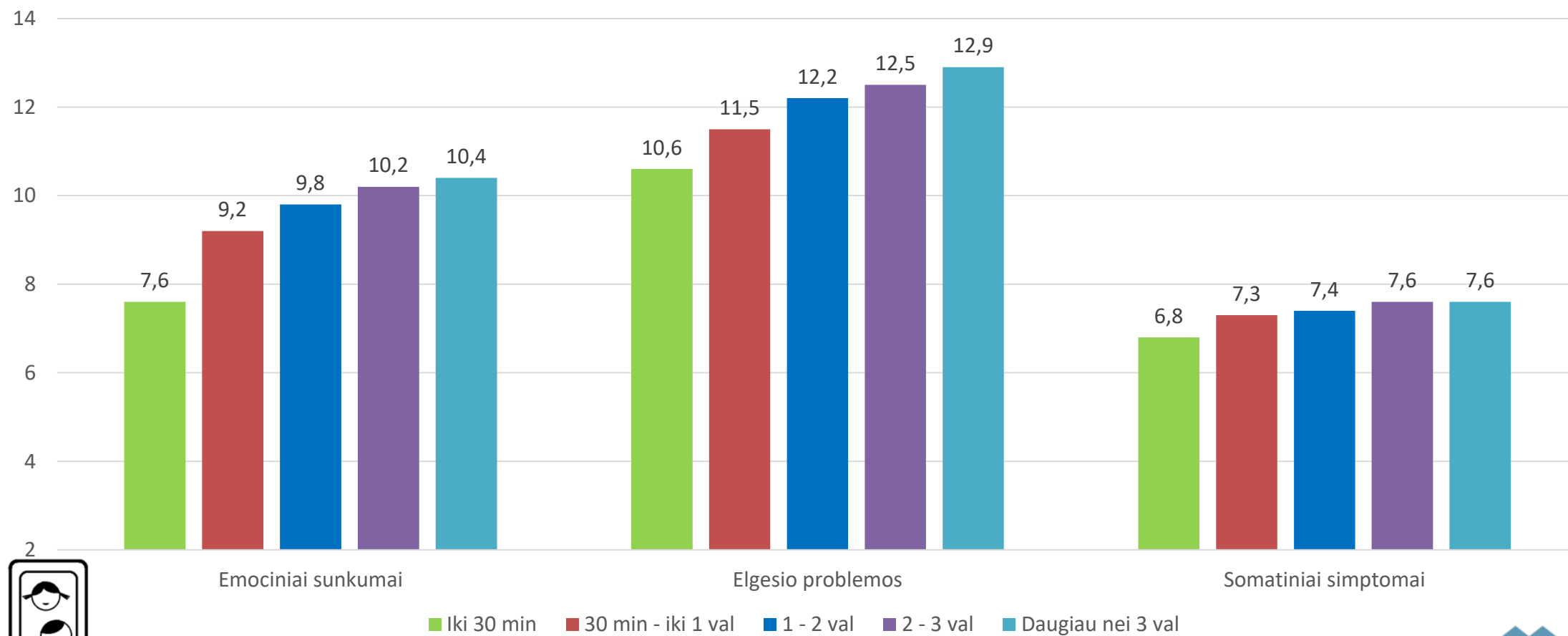
www.mediavaikai.lt

VAIKŲ SVEIKATA IR IT

- Daugiau nei pusė vaikų (52 %) kartais arba beveik kasdien valgo su ekranu
- Kas penktas vaikas (20 %) valgo su ekranu beveik kasdien arba kiekvieno maitinimo metu!
- Daugiau ekranų...
- ... daugiau somatinių simptomų, sergamumo infekcinėmis ligomis...
- ... viršsvorio rizika
- ... daugiau elgesio ir emocinių problemų: emociingi, nerimastingi, užsisklendę, pikti, didelio aktyvumo, reikalaujantys dėmesio
- ... trumpesnė miego trukmė, daugiau miego problemų

VAIKŲ SVEIKATA IR IT

Vaikų sveikatos rodikliai pagal laiką prie ekranų

www.mediaivaikai.lt

VAIKŲ SVEIKATA IR IT

Emociniai
sunkumai

Elgesio
problemos

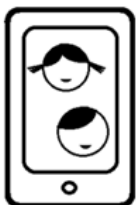
Miegas ir
somatiniai
simptomai

www.mediaivaikai.lt

KAS SLYPI UŽ EKRAŅŲ?

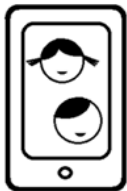
- Somatiniai simptomai, ypač gastroenterologiniai?
- *Daugiau „šlamštinio, nesveiko“ maisto!*
- Emociniai simptomai, ypač nerimastingumas, stresas?
- *Daugiau įtampos namie, stresiniai įvykiai, tėvų emocinė būseną ir sveikata, tarpusavio nesutarimai!*

www.mediavaikai.lt

KAS SLYPI UŽ EKTRANŲ?

- Elgesio problemos, ypač aktyvumas, agresyvus elgesys?
- *Mažiau fizinio aktyvumo, ekranas – kaip vaiko nuraminimas ir užimtumas...*
- Užsisklendę, prislėgti?
- *Turi nuosavus IT prietaisus ir įnikę į juos!*
- Prastai miega?
- *Turi IT prietaisą savo miegamajame ar vaikų kambaryje!*

www.mediavaikai.lt

KAS SLYPI UŽ EKTRANŲ?

EKRANAI

- TĖVŲ SVEIKATA IR SANTYKIAI
- TĖVŲ BUVIMAS PRIE EKTRANŲ
- TĖVŲ POŽIŪRIS?

VAIKŲ SVEIKATA

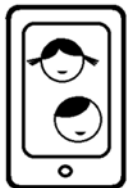
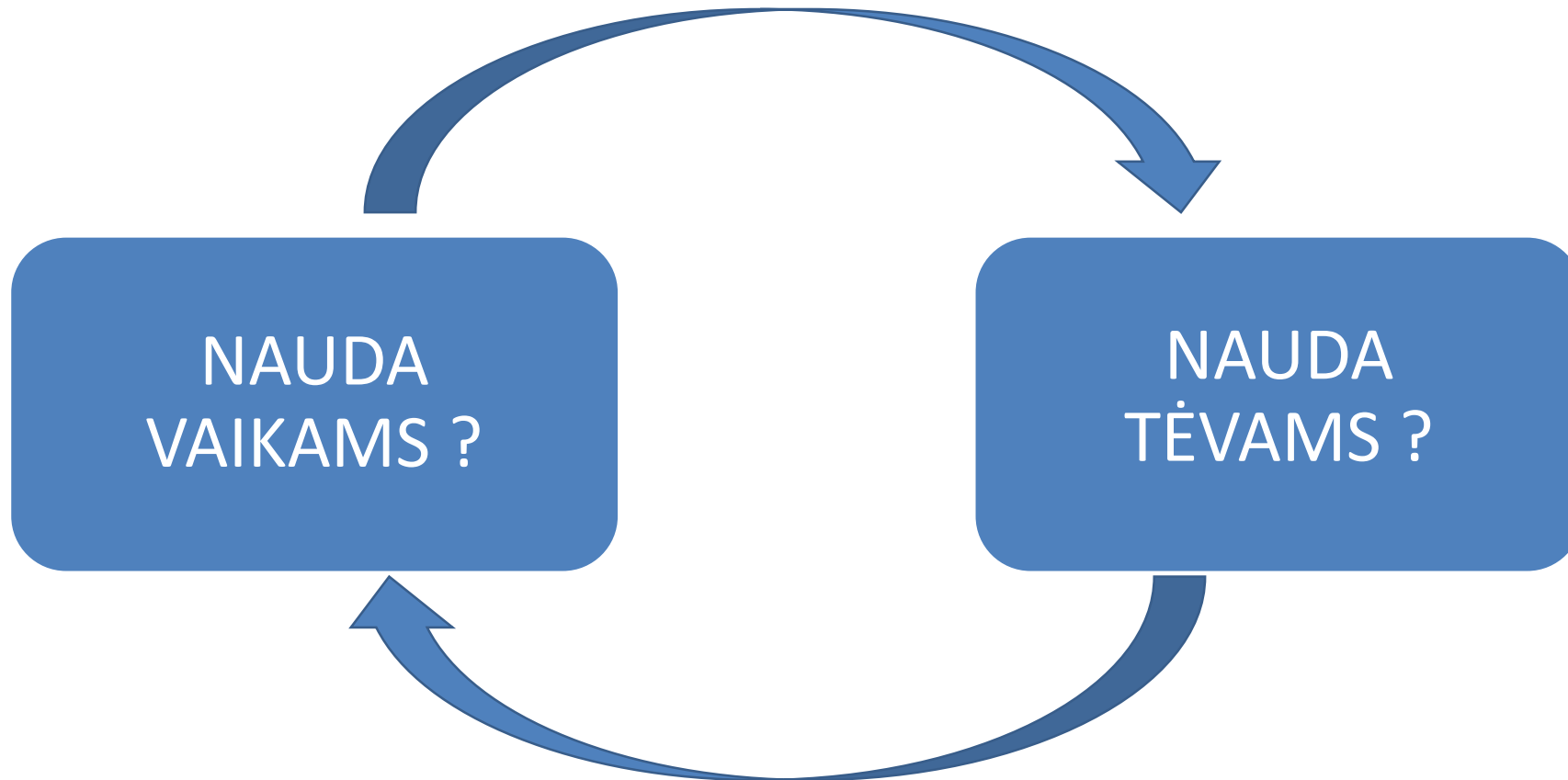
- TĖVŲ SVEIKATA IR SANTYKIAI
- TĖVŲ BUVIMAS PRIE EKTRANŲ
- TĖVŲ POŽIŪRIS?

Ar IT palengvina tėvystę?

- Ką apie IT naudojimą galvoja tėvai?
- Kada tėvai linkę palankiau vertinti IT poveikį vaikui?
- Kaip tėvams sekasi kontroliuoti vaikų IT naudojimą?

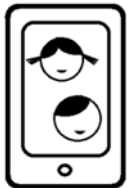
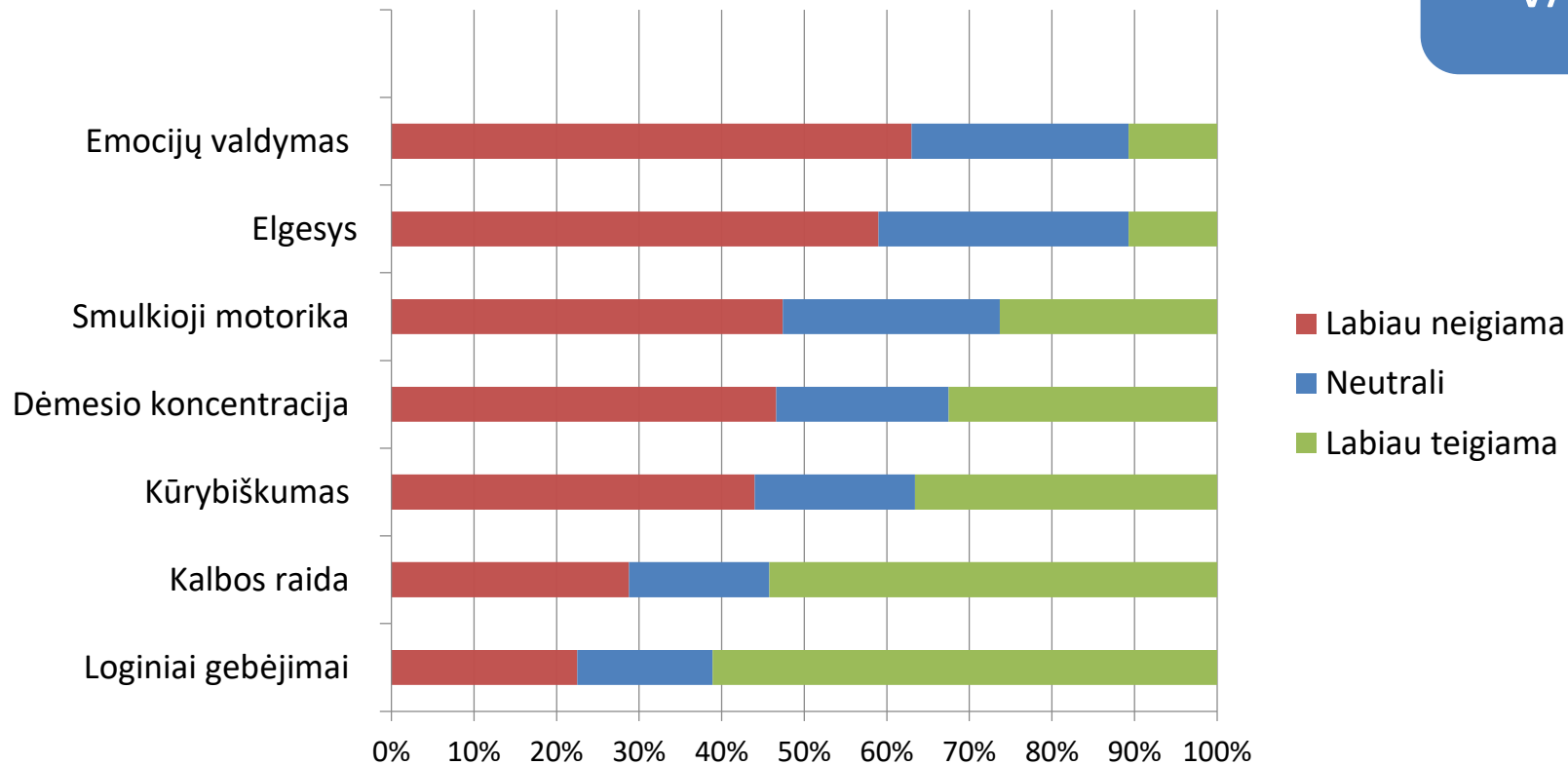
Ar IT palengvina tēvystē?

www.mediavaikai.lt

IT įtaka vaikams tėvų požiūriu

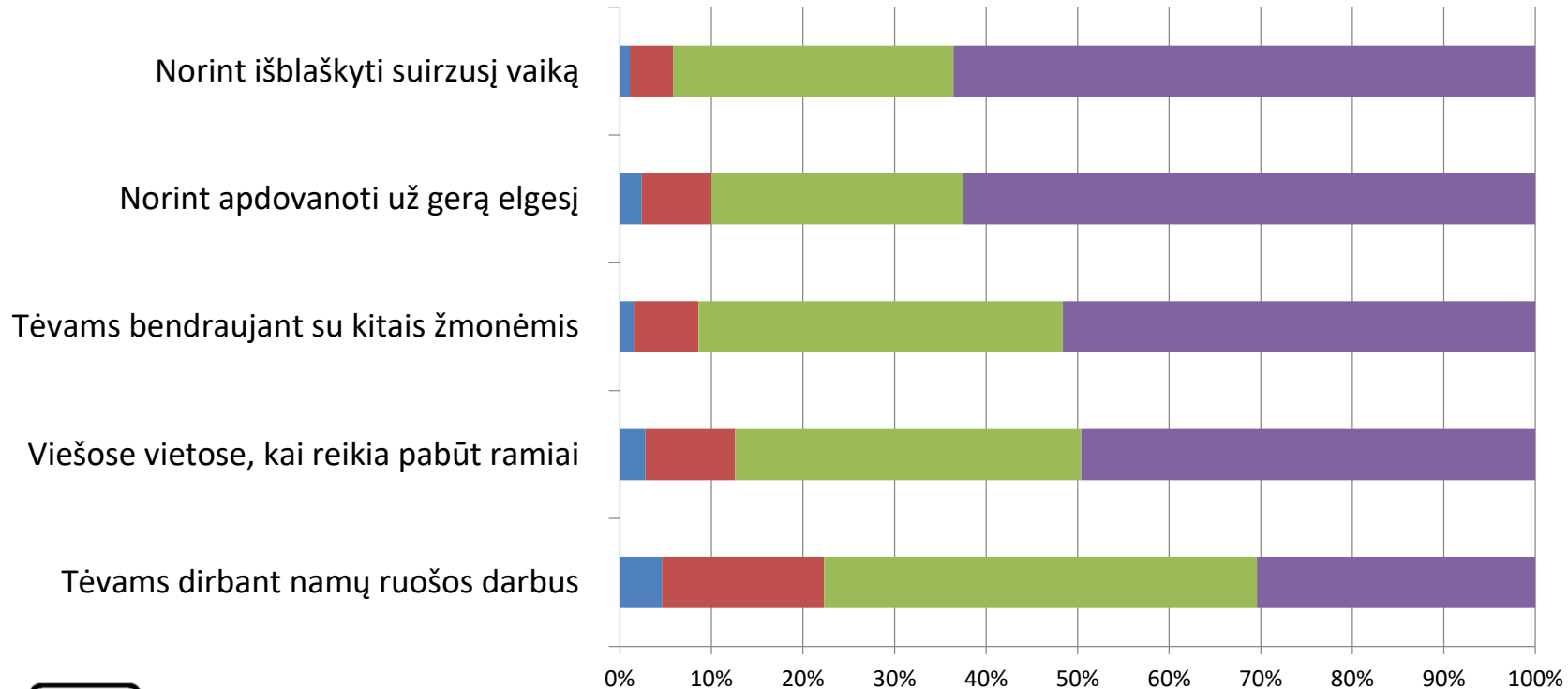
NAUDA
VAIKAMS ?

www.medialaivaikai.lt

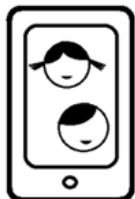
Kada tėvai griebiasi ekranų?

NAUDA
TĖVAMS ?

www.mediavaikai.lt

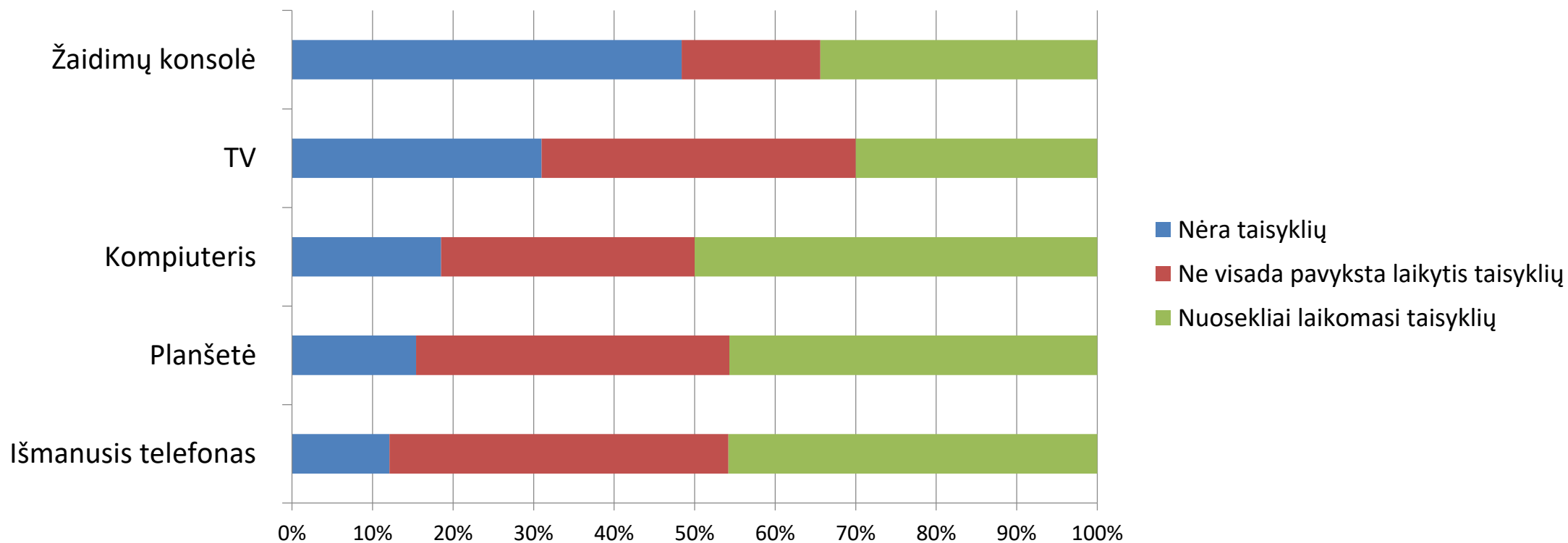
Duodami vaikui ekraną, laimime laiko ir ramybės
Ar yra ką pralaimime?

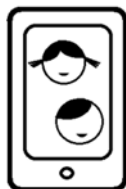
www.mediaivaikai.lt

TE VAI KAI
Atsakinga tėvystė

Naudojimosi įvairiais IT įrenginiais taisyklės

Beveik 40% vaikų pradeda naudotis IT savavališkai, be tėvų žinios

www.mediavaikai.lt

Naudojimosi įvairiais IT įrenginiais taisyklės

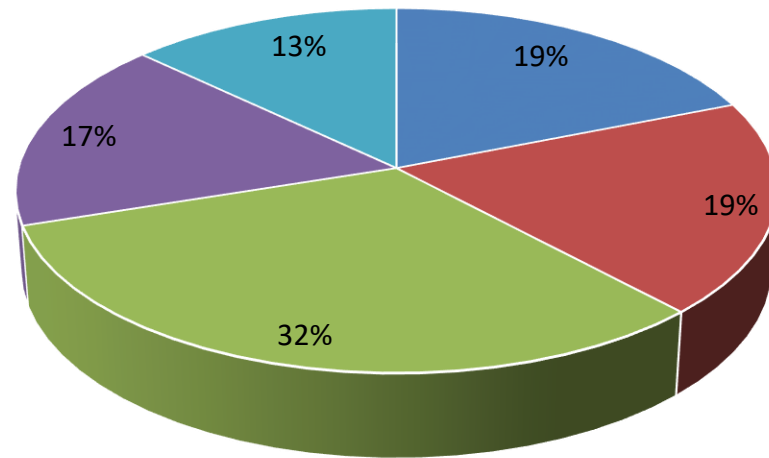
Kai taisyklių nėra arba jos taikomos nenuosekliai:

- Daugiau laiko prie ekranų darbo dienomis ir savaitgaliais
- Daugiau TV kaip „fono“
- Sunkiau su vaiku susitarti, kad nustotų naudotis, audringiau reaguoja
- Daugiau emocijų ir elgesio sunkumų

Labiau nepalanku, kai tėvai yra nustatę naudojimosi IT taisykles, bet jų nesilaiko, nei kai tokių taisyklių apskritai nėra nustatyta !

Ir vis dėlto: ar IT palengvina tėvystę?

Paklausėme to
pačių tėvų

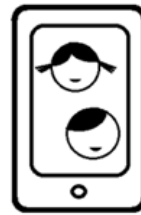

- Visiškai nesutinku
- Labiau nesutinku
- Nei sutinku, nei nesutinku
- Labiau sutinku
- Visiškai sutinku

www.mediavaikai.lt

Kada IT linkstama vertinti kaip pagalbą?

www.mediavaikai.lt

TĖVŲ YPATYBĖS

Aukštesnio išsilavinimo

Prasčiau besijaučiantys (liūdesys, prislėgtumas, irzlumas, nervinė įtampa, mieguistumas, aktyvumo stoka)

Dažniau patys siūlo vaikui naudotis IT

Mažiau linkę nustatyti naudojimo taisykles

VAIKŲ YPATYBĖS

Daugiau laiko praleidžia prie ekranų

Sunkiau susitarti kad nustotų naudotis, audringiau reagoja

Dažniau naudojami IT be suaugusiųjų priežiūros

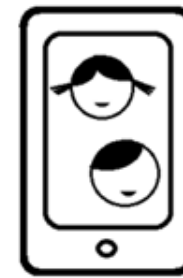
Turi daugiau emocijų ir elgesio sunkumų

Išvados? Pasiūlymai?

- Bendravimas ir žaidimai – BE ekranų
- Blogiausiu atveju - ŠALIA ekranų ar SU ekranais - pusvalandis
- Jokiu būdu - ekranai VIETOJ bendravimo ir žaidimų – valanda ar daugiau
- Pradedam nuo savęs
- Susitariam ir laikomės susitarimų
- Miegam ir valgom be ekranų

DĖKOJAME, KAD DALYVAUJATE TYRIME!
DĖKOJAME, KAD DOMITĖS!

www.mediavaikai.lt

Lietuvos
mokslo
taryba

Tyrimą atlieka Vilniaus universiteto mokslininkai
www.mediavaikai.lt